

II.

Den dag daarop ontving de schilder, met expresse bestelling, een briefje van Gian Carlo: — als hij naar Florence terugkeeren wilde, zou hij goed doen, zoo spoedig mogelijk te komen; de fascistische mobilisatie stond te worden afgekondigd, en hij zou wel eens moeite kunnen krijgen met reizen....

Renato, die den voorspelden datum van 4 November in zijn hoofd had, haastte zich niet. Hij was verteederd door de zorgzaamheid van zijn jongen vriend, — maar hij behoefde waarlijk nog niet in de watten te worden gelegd. Wat avontuur desnoods, dat mocht hij wel! Zoo werd op twee dagen erna de reis vastgesteld.

Dien middag, met den autobus van half twee — het was nog een tocht van een uur of vijf, zes — vertrok Spini naar Arcidosso, het land van den Heiligen David.

Toen Renato, in den wegdenderenden mastodont, achter het trillende ruitje, voor het laatst dat tengere gezicht zag, bleeker nog door het afscheid, en de magere hand die wuifde, dacht hij opeens aan de Eeuwige Stad met de drieëndertig hemeltorens, waarvan er eene, in dien droom door den ouden discipel eens verteld, diens eigen nederigen naam droeg.... Zou hij Spini nog ooit weerzien in dit leven?

Een paar uur later, terwijl hij het Domplein overkwam, zag Renato, dat er een bulletin was aangeplakt aan het stadhuis; de menschen liepen te hoop. Hij haastte zich erheen. Doch vóór hij nog met eigen oogen gezien had, hoorde hij het ontstellende bericht: de fascisten trokken naar Rome; en de Staat van Beleg was afgekondigd in heel het Rijk. Renato voelde van schrik zijn hart bonzen. De staat van beleg! Was de regeering gèk? Dat werd een bloedbad.... En terwijl hij dichterbij drong, om zelf te lezen, raasden plotseling, met een vlag van geestdriftig gezang, twee camions vol gewapende zwarthemden den hoek van het Domplein om, en achter hen langs de straat uit naar de Maremmaansche poort....

„Was Enrico erbij?” vroeg een man met een doodsbleek gezicht, „ik kon ze niet onderscheiden....”

„Twee legers in een land,” zei domp een ander, „hoe moet dat afloopen....?”

„De staat van beleg.... dat is oorlog!”

„Burgeroorlog! Vervloekte Facta!”

„Als onze jongens nu nog elkaâr moeten gaan doodschieten....”

„Kanonnenvleesch.... voor onze eigen kanonnen!” schreeuwde onheilspellend een lange kerel met een wreed verminkt gezicht. „Hoera voor den broedermoord!”

Het was de zadelmaker. Renato had hem niet opgezocht gedurende